

Prédikátor 1-6.

A Prédikátornak, Dávid fiának, Jeruzsálem királyának beszédei:

Ebből tudjuk, hogy a könyv szerzője Salamon volt. A prédikátor fordítás nem a legmegfelelőbb fordítása a héber eredetinek, mivel a prédikátor szó a héberben azt is jelentheti, hogy a gyülekezet egyik tagja, vagy azt is, hogy a vita egyik résztvevője, és azt is, hogy kereső, kutató.

A Prédikátor könyve valójában egy keresés, egy kutatás.

Igen nagy hiábavalóság - mondja a Prédikátor -, igen nagy hiábavalóság! Minden hiábavalóság!

Salamon a kutatásának végeredményével kezdi a könyvet, hisz mindent átkutatott, és ez lett az életről alkotott végkövetkeztetése.

Nagyon fontos megjegyezni, hogy a Prédikátor könyve a természeti embert mutatja be, aki értelmet keres az életben. Ebben a könyvben csak az Elohim szó fordul elő, a Jehova nem – és ez utóbbi szó jelenti azt, hogy az ember személyesen ismerheti Istent. Az Elohim szó arra utal, hogy egy világi ember használja az Isten szót, amelyet egy erőként, hatalomként ismer. Akik személyesen ismerik Istent, azok Jahve, Jehova vagy Jézus Krisztus szavakat használnak Isten leírására.

Az élet értelmének keresése közben minden természeti megtapasztalást felkutat, kipróbál, de az egész könyvön keresztülhúzódik a lelki megtapasztalás tagadása. Ez azt jelenti, hogy az embert az állatok szintjére alacsonyítja le, és az állati szinten akar értelmet találni az embernek – de csak ürességet és értelmetlenséget talál.

Az ember az állati szinten tudattal és testtel rendelkezik, a lelke nincs kapcsolatban Istennel, így csak a saját testének szükségleteivel törődik. Ha valaki csak a testi szükségleteinek él, és tagadja létének lelki síkját, életének vége csak üresség és értelmetlenség lesz.

A hiábavalóság azt jelenti az eredetiben, hogy valami, ami eltűnik. A semmi, az üresség.

Az ember három természeti formából áll, és a legnagyobb hibája a mai oktatási rendszerünknek az, hogy tagadja az ember lelki természetét. A mai oktatás a humanista evolúciós elméletre alapozva az embert egy nagyon magas szinten fejlett állatként írja le, aki testben él, tudattal rendelkezik. Ha az ember lelki

természetét nem vesszük figyelembe, akkor az életünk üresség és értelmetlenség lesz.

Manapság nagyon sokan egész jól megélnék abból, hogy az emberek üres életét próbálják megjavítani. Sok ember úgy érzi, hogy élete értelmetlen, üres, nem ér semmit, és ezért elmegy valakihez, aki az életről beszél, és még pénzt is fizet azért, hogy elmondják neki, hogy miért érzi üresnek az életét.

Mindennek az az oka, hogy az élet lelki vetületét nem tapasztalta meg, hisz itt kezdődik az élet értelme.

Az ember testben él, testi szükségletekkel – az Isten csodálatos teremtménye a test, milliónyi funkció dolgozik benne együtt, fantasztikusan van megalkotva.

Ugyanakkor van egy tudatom is, és ezen a területen is vannak szükségleteim: biztonsági, szeretet és egyéb szükségletek. Eddig juttathatnak el a pszichológusok és a szociológusok. Ők viszont tagadják, hogy a léleknek is vannak szükségletei, mélyen a belsőmben Istenre vágyok. „A lelkelem szomjazik utánad” – írta Dávid.

Az emberben ott van az Isten megismerésének vágya, és az, hogy kapcsolatban legyen Istennel. Minden emberben van egy olyan vákuum, amelyet csak Isten tud betölteni. Ha az ember lelki természetét tagadjuk, akkor az ember sohasem lesz elégedett, mert a lelki szomja mindig üldözni fogja, folyamatosan azt sugalva, hogy van valami több, van valami több...Ezért aztán kielégítetlenséget érzek, nem tudom megfogalmazni a szomjúságomat, mert csak érzem, hogy ott van, de nem tudom, hogy miért.

Ez az üresség és csalódottság üldözte Salamont is. A pszichológusok szerint a csalódottság kisebbségi komplexushoz vezet, amelynek segítségével megmagyarázom magamnak, hogy miért érzem magam elégedetlennek és üresnek. Miért nem értem el azt, ami elégedetté tehetett volna? Hát erre azt mondom magamnak, hogy ha tovább tanulhattam volna, akkor..., ha több pénzem lett volna, akkor..., ha jobban néztem volna ki,..., ha sűrűbb hajam lett volna,... És így magyarázom meg magamnak azt, hogy miért nem voltam képes elérni azt a megfoghatatlan valamit, amiről tudom, hogy ott kellene legyen az életemben, de nem tudom megragadni.

Mindez a magyarázkodás aztán kibúvókhöz vezet. Érzem, hogy több kell legyen az élet, mint amit eddig megtapasztaltam, nem találok azt a valamit, és ezért menekülni kezdek. Menekülhetek kifelé vagy befelé.

Ha befelé menekülök, akkor bezárkózok, elkezdem felépíteni a falaimat, nem nyílok többet meg az emberek előtt, és nem akarom, hogy tudják rólam azt az igazságot, amit én tudok magamról. Ezért egy álfalat húzok fel, egy álképet mutatok nekik, de nem engedem őket közel magamhoz, hogy nehegy megismerjenek, hogy ki is vagyok valójában. Egyre jobban bezárkózom, egyre

jobban elszakadok az emberektől, és ennek az extrém esete az, amikor az ember elvonul a világtól, és egyedül él remeteként, a világtól elzárkózva.

Ha kifelé menekülök, akkor lehet, hogy a túlzott evés, a túlzott ivás, drogozás, vagy eltorzult szexmánia lesz a menekülési irányom. Vagy állandóan újabb és újabb helyekre költözök, mindig más és más munkát vállalok, sehol nincs nyugtom.

A Hawaii-szigeteken a legmagasabb az öngyilkosság aránya, mert ezt tekintik az emberek a földi paradicsomnak, de legtöbbször ott is üresnek látják az életet, és már nincs hova tovább meneküljenek, mert saját maguk előtt nem tudnak elmenekülni. És Hawaii nem adta meg azt a kielégülést, amire vágytak.

Amikor valaki a menekülési utakat választja, akkor büntudat komplexusa fejlődik ki, mert tudja, hogy nem kellene ennyit egyen, de nem tudja megállítani. Tudja, hogy helytelen dolog az, amit csinál, tudja, hogy tőkre fogja tenni őt és a családját, a kapcsolatait, de nem tudja abbahagyni, rabjává válik, és büntudatot érez. A büntudat viszont tudatalatti büntetési vágyhoz vezet, és neurótikus viselkedésmódot indít el, amely valamilyen formában büntetésben végződik.

A büntetés iránti vágy azért van, hogy megszabadulhassak a büntudatomtól. Gyermekkoromban ezt a szüleim megoldották, mert jól elfenekeltek, és megszűnt a büntudatom, és megszabadultam tőle, ismét ártatlannak éreztem magam. És újra lehet kezdeni ezt az egész ciklust, és Salamon is az élet ezen ciklusait mutatja be.

Vajon ennyi az élet? Állítsátok meg ezt a körhintát, mert le akarok szállni, elfáradtam! Salamon is erre a következtetésre jutott: *Igen nagy hiábavalóság - mondja a Prédikátor -, igen nagy hiábavalóság! Minden hiábavalóság!*

Minden hiábavalóság az ember lelki természetének tagadásából következik, mert az életet Istentől távol élik. Amikor Jézus Krisztus evangéliuma bekerül ebbe a ciklusba, és amikor a neurótikus viselkedéseim előjönnek, akkor nem a pszichológushoz futok, akik azt mondják, hogy hazudni manapság már tökéletesen elfogadható, és ne legyen emiatt büntudatom.

Jézus Krisztus azt mondja, hogy ember, te bűnös vagy! Hibáztál, de szeretlek, és a te bűnödért haltam meg a kereszten. Minden bűnödért, minden büntudatodért megfizettem, és most már csak bennem kell higgyél, bennem kell bízzál, és én megbocsájtok neked. Ezt egyetlen pszichológus sem tudja megtenni, nem tudja eltörölni teljesen a büntudatodat. De Jézus Krisztus és az Ő evangéliuma megteszi ezt. Ez a világ legnagyobb büntudat eltörő gépezete.

Ha csak ennyit tett volna az evangélium, az is fantasztikus lenne, de ennél sokkal többet tesz.

Halljuk, amint az ünnep utolsó napján Jézus a Templom-hegyen állva elkiáltja magát:

„Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám, és igyék!”

Aki hisz én bennem, ahogy az Írás mondta, annak belsejéből élő víz folyamai ömlenek!”

Ezt pedig a Lélekről mondta

Az ember természetének harmadik vetületéről szólt, amelyet a mai oktatási rendszerben az emberek tagadnak, és ezzel a tagadással okozzák ezt a sok zavarodottságot a mai társadalomban. Jézus azt mondja, hogy „Ott legbelül Istenre szomjaztok, gyertek hozzám, és igyatok!” Jézus nemcsak betölti azt a lelki űrt az életemben, hanem addig tölti az élő vizet, ameddig az túlcordul belőlem, és így már nemcsak szivacs az életem, amely mindent felszív, hanem az életembe beáramló szeretet, kegyelem és jószág túlárad belőlem.

Dávid azt mondta, hogy „a poharam túlcordul”, és továbbá már nem a csalódottság és értelmetlenség jellemez, hanem a beteljesülés, és az Isten teljessége tölti be azt.

Ha az életre csak a humanista szemszögből tekintünk, akár csak Salamon, akkor állatként látjuk az embert, tagadjuk az ember lelki vetületét, és mindenféle pszichológiai betegség előtt nyitjuk meg az ajtót. Egy üres, hiábavaló életnek nyitunk ajtót.

Salamon szemén keresztül tehát azt láthatjuk, hogy az ember mit érez, mit tesz az állati szint legtetűjén – minden hiábavalóság ezen a szinten a lelki vetület nélkül.

Mi haszna van az embernek minden fáradozásából, ha fáradzik a nap alatt?

Úgy tűnik, hogy az életciklusok monoton egymásutánosságából nincs menekvés – és egy napon egyszerűen csak kidőlünk az életciklusunkból.

Nemzedékek jönnek, nemzedékek mennek, de a föld örökké megmarad.

Fölkel a nap, és lemegy a nap, siet vissza arra a helyre, ahol majd újból fölkel.

A szél fúj délre, majd északnak fordul, körbefordul a szél járása, és visszatér oda, ahonnan elindult.

Minden folyó a tengerbe ömlik, és a tenger mégsem telik meg, pedig ugyanoda folynak a folyók, újra meg újra oda folynak.

Minden dolog fárasztó, el sem tudja mondani az ember. Szemünk nem győz eleget nézni, fülünk nem tud eleget hallani.

Ami volt, ugyanaz lesz majd, és ami történt, ugyanaz fog történni, mert nincs semmi új a nap alatt.

Ha van is olyan dolog, amiről azt mondják, hogy új, az is megvolt már régen, megvolt már jóval előtűnk.

Nagyon elcsüggesztő tud lenni, amikor azt hiszed, hogy valami új kinyilatkoztatást kaptál Istentől, és később olvasgatni kezdesz egy 1849-ből származó Biblia kommentárt, és ugyanazt olvasod benne, amit éppen felfedeztél.

Semmi új sincs a nap alatt, az élet ismétli önmagát.

Nem emlékszünk az elmúltakra, de ami ezután következik, arra sem fognak emlékezni, akik majd azután lesznek.

Én, a Prédikátor, Izráel királya voltam Jeruzsálemben, és rászántam magam arra, hogy megvizsgáljak, és bölcsen kikutatok mindent, ami az ég alatt történik. Rossz foglalkozás ez; azért adta Isten az embereknek, hogy bajlódjanak vele.

Láttam, hogy mindaz, amit véghez visznek a nap alatt

Ez mondanivalójának kulcsa: „az élet a nap alatt”, azaz az emberi szinten élt élet.

Láttam, hogy mindaz, amit véghez visznek a nap alatt, csak hiábavalóság és hasztalan erőlködés.

Ami görbe, azt nem lehet kiegyenesíteni, és ami nincs, azt nem lehet számba venni.

Az ember erejével nem lehet kiegyenesíteni az elrontott életet. A görög filozófusok arra a következtetésre jutottak, hogy az ember megváltása lehetetlen. Ha egy ember elromlott, akkor már nem lehet őt megváltoztatni.

Lukács evangéliumában Keresztelő János ezt mondta Jézus szolgálatáról: *minden szakadékot töltsetek fel, minden hegyet és halmot hordjatok el, legyen a görbe út egyenessé, a göröngyös simává: és meglátja minden halandó az Isten szabadítását.”*

Ami az embereknek lehetetlen, az Istennél lehetséges.

Így gondolkodtam magamban: Én sokkal nagyobb bölcsességre tettem szert, mint azok, akik elődeim voltak Jeruzsálemben; sok bölcsességet és ismeretet szereztem.

Amikor azonban rászántam magam, hogy megismerjem a bölcsességet, megismertem az esztelenséget és oktalanságot is. Megtudtam, hogy ez is hasztalan erőlködés.

Mert ahol sok a bölcsesség, sok a bosszúság is; és aki gyarapítja az ismeretet, gyarapítja a szenvedést is.

Nagyon érdekes tanulmányozni az emberi filozófia történelmét. Ebből látható, hogy a jelenlegi filozófia eljutott arra a következtetésre, hogy nincs az általános jónak vagy rossznak alapja. Minden ember saját maga kell megtapasztalja a viszonylagos igazságot.

A filozófusok arra a következtetésre jutottak, hogy a valóság reménytelenséghez vezet – ezért kijelentették, hogy minden ember saját maga kell átlépjen a valótalanságba, hogy kimenekülhessen a valóság reménytelenségéből. Egy

olyan érzelmi megtapasztalást kell keresen az ember, amelyet nem lehet logikusan megmagyarázni.

Ezért lettek annyira népszerűek napjainkban a keleti vallások: mindegyik egy felfoghatatlan ugrás a megmagyarázhatatlan vallási megtapasztalásba. A filozófusok is ugyanarra a következtetésre jutottak, mint Salamon: sok ismerettel sok szenvedés is jár.

Amikor gyerekek voltunk, már akkor értettük az oktatás egy részének hiábavalóságát. Azt írtuk a könyveinkbe: Minél többet tanulsz, annál többet tudsz, minél többet tudsz, annál többet felejtessz, mielőtt többet felejtessz, annál kevesebbet tudsz. Mi értelme van akkor a tanulásnak?

Salamon szerint *aki gyarapítja az ismeretet, gyarapítja a szenvedést is.*

Ezt gondoltam magamban: Megpróbálom, milyen az öröm, és élvezem a jót! De kitűnt, hogy ez is hiábavalóság.

János levelében olvashatjuk, hogy *mindaz, ami a világban van, a test kívánsága, a szem kívánsága, és az élettől való kérkedés.*

Ezek segítségével keresi az ember a választ az élet értelmére, és ezeket a területeket járta be Salamon is. A végkövetkeztetése pedig az volt, hogy ezek mind üres dolgok.

A nevetésre azt kellett mondanom, hogy esztelenség, az öröme pedig azt, hogy mit sem ér.

Majd azt gondoltam ki, hogy borral vidítom magam, de csak úgy, hogy eszemet a bölcsesség vezesse. Oktalan dolgokhoz fogok, hogy meglássam: jó-e az az embereknek, amit véghezvisznek az ég alatt egész életük során.

Nagyszerű dolgokat alkottam: házakat építettem, szőlőket ültettem, kerteket és ligeteket létesítettem, és beültettem azokat mindenféle gyümölcsfával.

Csináltattam víztárolókat, hogy öntözni lehessen belőlük az erdőben sarjadó fákat.

Szereztem szolgálókat és szolgálókat, voltak házamnál született szolgálóim is. Marhacsordám és juhnyájam is több volt, mint mindazoknak, akik elődeim voltak Jeruzsálemben.

Salamon házanépét minden nap 30 marha, 100 juh leölésével etette, és ezen kívül sok más állatot is felhasználtak, mivel ezer felesége és több ezer szolgálója volt, és ott voltak a gyerekei is.

Gyűjtöttem ezüstöt és aranyat is

A Krónikák könyvében olvashatjuk, hogy az ezüst olyan közönséges volt Jeruzsálemben, mint a kövek. És Jeruzsálem csupa kő még ma is.

Gyűjtöttem ezüstöt és aranyat is: királyok és tartományok kincsét. Szereztem énekeseket, énekesnőket, és ami a férfiakat gyönyörködteti: szép nőket. Naggyá lettem, és felülmúltam mindazokat, akik elődeim voltak Jeruzsálemben. De megmaradt a bölcsességem is. Nem tagadtam meg magamtól semmit, amit megkívánt a szemem. Nem vontam meg szívemtől semmi örömet, hanem szívből örültem mindannak, amit fáradsággal szereztem, hiszen ez volt a hasznom minden fáradozásomból.

Ki mondhatja ezt el magáról: *Nem tagadtam meg magamtól semmit, amit megkívánt a szemem?* Nagyon kevés ember jelentheti ki ezt az életéről, hisz Salamon gazdagsága szükséges ahhoz, hogy ezt megtehesse. Számunkra mindig az a gondolat merül fel, hogy bárcsak ezt..., bárcsak azt...megtehetném, megszerezhetném, és nem vagyunk abban a helyzetben, hogy a szemünk minden vágyát teljesítsük.

De amikor szemügyre vettem minden művemet, amit kezemmel alkottam, és fáradozásomat, ahogyan fáradozva dolgoztam, kitűnt, hogy mindaz hiábavalóság és hasztalan erőlködés; nincs semmi haszna a nap alatt.

Továbbra is csak üres és csalódott voltam. Az élet lelki síkjának tagadása az embert alacsonyabb, humán szintre kényszeríti – Isten nélküli életet próbált élni, de ez teljesen értelmetlen volt.

Azután arra törekedtem, hogy meglássam: mit ér a bölcsesség, meg az esztelenség és az oktalanság, és hogy mit tesz az az ember, aki a király után következik. Csak azt, amit azelőtt is tett.

Úgy láttam, hogy hasznosabb a bölcsesség az oktalanságnál, ahogyan hasznosabb a világosság a sötétségnél.

A bölcs ember nyitott szemmel jár, a bolond pedig sötétben botorkál. De arra is rájöttem, hogy ugyanaz lesz a sorsa mindegyiküknek.

Azért ezt gondoltam magamban: Ha az én sorsom is az lesz, ami a bolondé, akkor mit ér az, hogy én bölcsőbb vagyok? És ezt mondtam magamban: Ez is hiábavalóság!

Bizony a bölcs emberre sem emlékeznek örökké, meg a bolondra sem. Mert mindaz, ami megtörtént, feledésbe megy az eljövendő időben, és a bölcs is meghal, meg a bolond is.

Mit ér a bölcsességem, ha nem tudom meghosszabbítani az életemet? Ugyanúgy fogok meghalni, mint a bolond, aki semmit sem tud. Mindketten ugyanoda fogunk jutni.

Bizony a bölcs emberre sem emlékeznek örökké, meg a bolondra sem. Mert mindaz, ami megtörtént, feledésbe megy az eljövendő időben, és a bölcs is meghal, meg a bolond is.

Meggyűlöltem az életet, mert rossznak tartottam azokat a dolgokat, amiket véghez visznek a nap alatt: hiszen minden hiábavalóság és hasztalan erőlködés.

Mindene megvolt, amit csak kívánt, és mégis meggyűlölte az életet.

*Meggyűlöltem mindazt, amit fáradsággal szereztem, míg fáradoztam a nap alatt, mert más emberre kell hagynom, aki utánam következik.
Ki tudja, hogy bölcs lesz-e, vagy ostoba?*

Nézzük csak meg a történelmet. Salamon fia, Roboám felbőszítette az északi törzseket, és elveszítette a királyság nagy részét, elindult a pusztulás felé. Rövid idő alatt Salamon minden dicsőségét elkótyavetyélte. Salamon megérezése nem volt alaptalan.

*És mégis rendelkezni fog mindazzal, amit fáradsággal szereztem, míg bölcsen fáradoztam a nap alatt. Ez is hiábavalóság!
Odáig jutottam, hogy már kétségbeestem minden szerzeményem miatt, amiért fáradoztam a nap alatt.
Mert van olyan ember, aki bölcsességgel, tudással és rátermettséggel fáradozott, és olyan emberre kell hagynia vagyonát, aki nem dolgozott érte. Ez is hiábavalóság és nagyon rossz dolog.*

Dolgozol, áldozatokat vállalsz, töröd magad, megtakarítasz, óvatos életet élsz, és amikor meghalsz jön az állam és ráteszi a kezét vagyonod nagy részére. És azt már tudod, hogy ők milyen eszetlenül költekeznek.

*Mert mi jut az embernek mindabból, amit fáradsággal és teljes odaadással szerzett a nap alatt,
hiszen mindennap fájdalom és bosszúság gyötri, és még éjjel sincs nyugta szívének?! Ez is hiábavalóság!
Nincs hát jobb dolog, mint ha az ember eszik, iszik, és jól él fáradságos munkájából. De beláttam, hogy Isten kezéből jön ez is.
Mert ugyan ki ehetik, és ki lehet vígan nála nélkül?
Mert annak az embernek, akit Ő jónak talál, bölcsességet, tudást és örömet ad. A bűnöst pedig azzal veri meg, hogy gyűjtsön és halmozzon, azután annak hagyja, akit Isten jónak talál. Ez is hiábavalóság és hasztalan erőlködés.*

Az élet monoton ciklusai követik egymást – a héber költészet nagyon jól kifejezi ezt.

*Mindennek megszabott ideje van, megvan az ideje minden dolognak az ég alatt.
Megvan az ideje a születésnek, és megvan az ideje a meghalásnak. Megvan az ideje az ültetésnek, és megvan az ideje az ültetvény kitépésének.
Megvan az ideje az ölésnek, és megvan az ideje a gyógyításnak. Megvan az ideje a rombolásnak, és megvan az ideje az építésnek.
Megvan az ideje a sírásnak, és megvan az ideje a nevetésnek. Megvan az ideje a gyásznak, és megvan az ideje a táncnak.*

Megvan az ideje a kövek szétszórásának, és megvan az ideje a kövek összerakásának. Megvan az ideje az ölelésnek, és megvan az ideje az öleléstől való tartózkodásnak.

Megvan az ideje a megkeresésnek, és megvan az ideje az elvesztésnek. Megvan az ideje a megőrzésnek, és megvan az ideje az eldobásnak.

Megvan az ideje az eltépésnek, és megvan az ideje a megvarrásnak. Megvan az ideje a hallgatásnak, és megvan az ideje a beszédnek.

Megvan az ideje a szeretetnek, és megvan az ideje a gyűlöletnek. Megvan az ideje a háborúnak, és megvan az ideje a békének.

Mi haszna van a munkásnak abból, amiért fáradozik?

Láttam azokat a bajokat, amelyeket Isten azért adott az embereknek, hogy bajlódjanak velük.

Számon megalkotott mindent a maga idejében, az örökkévalóságot is az emberi értelem elé tárta, de az ember mégsem tudja felfogni Isten alkotásait elejétől végig, amelyeket megalkotott.

Minden ember belsejében ott van az örökkévalóság tudata. Egyesek tagadják ezt, tagadják Istent, de Isten minden embernek a szívébe helyezte a vágyat, hogy keresse azt, ami több, mint az élet ezen monoton ciklusainak váltakozása. Az örökkévalóság után vágyódnak mindannyian. Ez az a mélyen húzódozó lelki ösztön, amelyet az emberek egyedül csak Jézus Krisztushoz fordulva tudnak betölteni.

Rájöttem, hogy nincs jobb dolog, mint ha örül az ember, és a maga javára törekszik egész életében.

De az is Isten ajándéka, hogy az ember eszik, iszik, és jól él fáradságos munkájából.

Rájöttem, hogy mindaz, amit Isten tesz, örökké megmarad; nincs ahhoz hozzátenni való, és nincs belőle elvenni való. Azért rendezte Isten így, hogy féljék őt.

Tudom, hogy az én munkám feledésbe fog merülni, de Isten munkája örökre megmarad: nem tehetsz semmit hozzá, és nem is vehetsz el semmit Isten munkájából.

Szeretem ezt a gondolatot, mert az én életemben is látom, hogy Jézus Krisztus munkáján keresztül igaznak számít engem Isten. Nem tehetek semmit ehhez, nem tudok különböző szabályok betartásával még igazabb lenni. És senki sem tud elvenni abból az igazságomból, amely Jézus Krisztustól ered, és amely által Isten előtt tökéletességben állhatok. Isten munkája befejezett, örökkévaló, és Isten az én Jézus Krisztusban vetett hitem által munkálta ki igazságomat.

Az egyik leggyakoribb problémánk az, hogy Isten munkáját meg akarjuk javítani: ha minden nap legalább 10 fejezetet olvashatnék a Bibliából, akkor igazabb lehetnék, ha naponta legalább 4 órát imádkoznék, akkor még igazabb lehetnék – ez nem igaz. Krisztus igazsága a tied, ennél igazabb már nem lehetsz Isten előtt.

De ma olyan haragos voltam a gyerekekkel, rájuk kiáltottam, és már nem vagyok igaz Isten előtt. Nem így van – nem tudod elveszíteni a Krisztusban meglévő igazságodat, mert Isten igaznak lát téged. Nem kell szomorkodjak azért, hogy elkövettem ezeket a bűnöket, hogy milyen szörnyű bűnös vagyok – mert Ő igaznak számít engem a Jézus Krisztusban vetett hitem alapján.

De nem is állíthatom azt magamról, hogy sokkal igazabb vagyok nálad, te bűnös, mert láttam, hogy olyat tettél, amire én még gondolni sem merek! Nem lehetek ilyen önelégült, nem büszkélkedhetek azzal, hogy nekem különleges ajándékaim vannak, mert ezek nem tesznek engem még igazabbá. Isten munkájához semmit sem lehet hozzáadni, mert az be van fejezve.

A következő vers az örökkévalóságot írja le:

Ami volt, régóta megvan, és ami lesz, már régen megvolt; és az Isten előkeríti azt, ami tovatűnt.

Ezt igen nehéz felfogni, mert mi egy idő folyamatban élünk itt a Földön. A Föld minden 24 órában egyszer megfordul a saját tengeje körül, és ezt mi elnevezük egy napnak. A Föld 365 naponként megkerüli a Napot, és ezt elneveztük egy évnek.

Ha kilépünk a Föld vonzáskörzetéből, és felgyorsulunk, akkor az idő már nem így telik, mint a Földön, hanem a sebesség függvényeként kezd változni, és a fénysebességet elérve az idő megáll. Ha felugorhatnánk egy fénycsóvának a hátára, és kb. 1,25 másodperc múlva megérkezhetnénk a Holdra, 7 és fél perc múlva magunk mögött hagyhatnánk a Napot, 14 óra múlva a Plutó mellett gombolgatnád a kabátod, mert ott nagyon hideg van.

100.000 év múlva elhagyhatnád a Tejútrendszert, 1.500.000 év múlva megérkezhetnél az Andromédákra. Utána megfordulhatnál, és visszatérhetnél a Földre, és 3.000.000 év múlva visszaérkeznél a a fénycsóván lovagolva, de te magad kb. egy nappal lennél csak idősebb, míg ez idő alatt a Föld 3 milliószor kerülte volna meg a Napot. Akik a Földön éltek volna ez idő alatt, azok ezeket egy-egy évként élték volna meg.

Keresnéd a házadat, a városodat, az embereket, de mi maradhat meg azokból 3 millió év alatt? Kiszabadultál az idő fogságából, az örökkévalóságban voltál, ahol nincs időtartam – ahol mindig jelen van. Isten azt mondta, hogy „Én vagyok” – ami az Ő örökkévaló létét fejezi ki. Ha tehát kiszabadulsz az időzónából, akkor *ami volt, régóta megvan, és ami lesz, már régen megvolt.*

Isten az idő dimenzióján kívül létezik, az örökkévalóság dimenziójában. Istennek egy év annyi, mint ezer eszetndő, és ezer eszetndő annyi, mint egy év. Másszóval az idő nem létezik nála. Ez azt jelenti, hogy minden, ami egyszer be

fog következni, az nála jelen időben most történik, és minden, ami már rég megtörtént, az is most történik.

Nemcsak az idő fogságában élünk, de mi magunk is véges értelemmel rendelkezünk. Ezért a véges nem tudja megérteni a végtelent. Az idő a végessel foglalkozik, az örökkévaló pedig a végtelennel. Csak gyerekes példákat mondhatunk erre, de nem tudjuk átlépni a határt.

Még azt is láttam a nap alatt, hogy a törvény helyén törvénytelenység van, az igazság helyén pedig gonoszság.

De arra gondoltam, hogy az igazat is, a bűnöst is megítéli az Isten, mert minden dolognak eljön az ideje, és ő ügyel minden cselekedetre.

Úgy gondoltam, hogy az embereket ilyen módon próbálja meg Isten. Így tűnik ki, hogy ők magukban véve hasonlóak az állatokhoz.

Ez az élet a nap alatt, az ember állathoz hasonlóan látja önmagát.

JAVITVA 60:00

De ez nem a valóság! Az ember több, mint egy állat, hisz Isten képmására teremtett. Salamon csak a humanista álláspont szerint vizsgálja az embert.

Az emberek sorsa olyan, mint az állatoké, egyforma a sorsuk: ahogyan meghal az egyik, ugyanúgy meghal a másik is, és egyfajta lélek van mindegyikben, nem különb az ember az állatnál. Bizony minden hiábavalóság!

Ez sem igaz!

Mindegyik egy helyre kerül, mindegyik porból lesz, és újból porrá lesz mindegyik. Ki tudja, hogy fölszáll-e az emberek lelke a magasba, és leszáll-e az állatok lelke a föld alá?

Az Úr Jézus Krisztus tudja, és kijelentette, hogy ez így van.

Beláttam tehát, hogy nincs jobb, mint ha örül az ember a munkájának, mert ez jutott neki. Senki sem hozhatja őt vissza, hogy lássa, mi történik utána.

Ez az istentelen emberi gondolkodás. Mindezt Isten a Szentlelke által ihletve leírta az Ő Igéjében azért, hogy megérthessük, hogy milyen az élet pusztán humanista szemszögből: üres és csalódottsággal teli, mert az embert csupán állatként kezelik.

Láttam azt is, hogy milyen sok elnyomás történik a nap alatt. Láttam az elnyomottak könnyeit, akiknek nincs vigasztalójuk. Elnyomóik erőszakosan bánnak velük, és nincs vigasztalójuk.

Ezért boldogabbnak tartom a halottakat, akik már régen meghaltak, az élőknél, akik még életben vannak.

De mindkettőjüknél jobb annak, aki meg sem született, mert nem látja azokat a gonosz dolgokat, amelyeket elkövetnek a nap alatt.

És láttam, hogy minden fáradozást és sikeres munkát az emberek kölcsönös irigysége kíséri. Ez is hiábavalóság és hasztalan erőlködés!

Az ostoba karba teszi a kezét, és tönkreteszi önmagát.

Jobb egy marokra valót szerezni nyugodtan, mint két marokra valót hajszoitan és hasztalan erőlködéssel.

Többet ér az igaz ember kevese, mint a sok gonosz gazdagsága.

Láttam a nap alatt ilyen hiábavalóságot is:

Van egyedülálló ember, akinek nincs senkije, sem fia, sem testvére, még sincs vége fáradozásának; nem elégszik meg a gazdagsággal, és nem mondaná: Ugyan kiért fáradozom, és kiért vonom meg magamtól a jót? Ez is hiábavalóság és elhibázott dolog.

Nincs senki, akiért dolgozzon, és bármilyen gazdag, akkor sem tud megállni, mert képtelen lazítani, és élvezni a jót – csak tovább örül a végtelenségig.

Nem kérdezi meg magától, hogy minek hajt és erőlködik, mire lesz jó ez a nagy vagyon? Meg van kötözve, tovább ássa a kutat maga alatt, töri magát, hogy még többet, még többet szerezzen magának – nem tud megállni.

Jobban boldogul kettő, mint egy: fáradozásuknak szép eredménye van.

Mert ha elesnek, az egyik ember fölemeli a társát. De jaj az egyedülállónak, mert ha elesik, nem emeli föl senki.

Éppígy, ha ketten fekszenek egymás mellett, megmelegszenek; de aki egyedül van, hogyan melegedhetne meg?

Ha az egyiket megtámadják, ketten állnak ellent. A hármason nem szakad el egyhamar.

Többet ér a szegény, de bölcs gyermek a vén, de ostoba királynál, aki nem ismeri el, hogy figyelmeztetésre szorul.

Amaz a fogházból is kikerül, és király lesz, még ha szegénynek született is emennek az uralkodása idején.

Láttam, hogy aki csak él, és jár-kei a nap alatt, a másikkal, a gyermekkel tart, aki amannak a helyébe lép.

Határtalanul nagy az a nép, amelynek élére kerül. De az utána következők már nem örülnek neki. Mert ez is hiábavalóság és hasztalan erőlködés.

Megfontoltan járj, amikor Isten házába mégy! Többet ér, ha hallgatva járulsz oda, mint ha áldozol az ostobák módjára, akik nem tudják, hogy rosszat tesznek!

Ne beszélj elhamarkodottan, ne hirtelenkedd el az Isten előtt kimondott szavadat, mert Isten a mennyben van, te pedig a földön, ezért kevés beszédű légy!

Itt arról van szó, hogy nem kell elhamarkodott ígéreteket tenni Istennek – jobb, ha csak hallgatunk Istenre.

Mert ahogyan a sok munka álommal jár, úgy a sok beszéd ostoba fecsegéssel.

*Ha fogadalmat teszel Istennek, ne halogasd teljesítését, mert nem telik neki kedve az ostobákban. Teljesítsd, amit megfogadtál!
Jobb, ha nem teszel fogadalmat, mint ha fogadalmat teszel, és nem teljesíted.*

A fogadalmam miatt jól érzem magam, hisz megszabadulok a bűntudatomtól egy időre. Hisz azt mondom, hogy mindenem Istené, és ezzel tovább folytathatom a dolgok gyűjtését a saját részemre. Így aztán Istennek nem sok esélye lesz arra, hogy használja a saját dolgait, de gondolom, hogy amikor meghalok, amjd úgyis az Övé lesz mindenem.

Ne engedd, hogy beszéded vétekbe ejtsen téged, és ne mondd az Isten követének, hogy az csak tévedés volt. Miért háborodjék föl Isten szavadon, és miért tegye tönkre kezed alkotásait?

Bizony a sok álommal és a sok beszéddel együtt jár a hiábavalóság. Ezért féld az Istent!

Ha a szegénynek az elnyomását, a jog és az igazság megrövidítését látod az országban, ne csodálkozz el a dolgon; mert a magas rangúra vigyáz a magasabb rangú, rájuk pedig a még magasabb rangúak.

Az országra nézve mindenképp hasznos, ha a király a földművelést pártolja.

Aki szereti a pénzt, nem elégszik meg a pénzzel; sem a jövedelemmel az, aki szereti a vagyont. Ez is hiábavalóság!

Jézus azt mondta, hogy egy ember élete nem abból áll, amit megszerez. Ha szereted a pénzt, a gazdagságot, akkor sosem leszel elégedett.

Ha szaporodnak a javak, szaporodnak a fogyasztói is; mi haszna van hát belőlük a gazdának? Legfeljebb annyi, hogy szemlélheti.

Mi értelme van a nagy gazdagságnak: nem tudsz mindent felzabálni, csak egy ágyban aludhatsz, és miután gondoskodtál a szükségleteidről mi más marad? Csak azon izgulsz majd, hogy mások fogják elhasználni a te vagyonodat.

Édesen alszik, aki dolgozik, akár keveset, akár sokat eszik; a gazdagot ellenben nem hagyja aludni a jóllakottság.

A kemény munka után mélyen alszik a dolgozó ember, de a gazdag állandóan azon töri a fejét az ágyában is, hogy miként szerezhetne még több pénzt.

Van egy fájdalmasan rossz dolog, amit láttam a nap alatt: a gazdája rovására őrizgetett gazdagság.

Az ilyen gazdagság elveszhet valamilyen rossz számítás miatt, és ha fia születik, annak semmi sem marad.

Ahogy világra jött anyja méhéből, mezítelenül, úgy megy el ismét, ahogy jött; semmit sem kap fáradozásáért, amit magával vihetne.

Ha meghaltok, semmit sem vihettek magatokkal, mindent itt kell hagynotok a földön.

Ez is fájdalmasan rossz dolog, hogy ahogyan jött, ugyanúgy kell elmennie. Mi haszna van céltalan fáradozásából?

Hiszen egész életében sötétben eszik, és sok bosszúság, betegség és háborgatás éri!

Rájöttem tehát, hogy az a jó és szép, ha az ember eszik, iszik, és élvezi a jót minden fáradozása nyomán, amivel fárad a nap alatt egész életén keresztül, amelyet Isten adott neki, mert ez jutott neki.

Másszóval, jobb ha ma kiélvezed a dolgokat, mert az a biztos.

De mit mondott Jézus a gazdagságról?

„Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, ahol a moly és a rozsdá megemészti, és ahol a tolvajok kiássák és ellopják, hanem gyűjtsetek magatoknak kincseket a mennyben.

Van egy módszer arra, hogy a földi gazdagságot mennyekre váltsuk, és erre bátorít minket Jézus is.

Ha pedig Isten valakinek gazdagságot és kincseket is adott, és megengedte neki, hogy azt élvezze, kivegye belőle a részét, és örüljön fáradozása eredményének: ez Isten ajándéka.

Az ilyen nem sokat gondol élete múlásával, mert Isten megengedi, hogy szívből örvendezzen.

Láttam, hogy van egy rossz dolog a nap alatt, amely elhatalmasodhat az emberen:

Ha Isten valakinek gazdagságot, kincseket és tekintélyt ad, úgyhogy nem hiányzik neki semmi, bármit is kívánna, de Isten nem engedi meg, hogy élvezze azt, hanem idegen ember élvezi, az hiábavaló és fájdalmasan rossz dolog.

Ha valakinek száz gyermeke születik is, ha sok évig él is, magas kort érve meg, de ha nem tudja élvezni javait, sőt méltó temetés sem jut neki, akkor azt gondolom, hogy jobb az elvetéltnek, mint neki.

Mert az hiábavalóságra jött, sötétben megy el, és nevét sötétség takarja.

Még a napot sem pillantotta meg, nem tudta meg, milyen az, de nyugodtabb sors jutott neki, mint amannak.

Élhet valaki kétezer évig is, ha nem tud gyönyörködni a jóban! Végül is egy helyre kerül mindenki.

Az ember egyre a szájáért fáradozik, de kívánsága csak nem teljesül.

Mert mi előnye van a bölcsnek az ostobával szemben, és mi a szegénynek azzal szemben, aki tud forgolódni az életben?

Többet ér az, amit lát a szem, mint ami után sóvárog a lélek. Ez is hiábavalóság és hasztalan erőlködés.

Régtől fogva megvan a neve annak, ami létezik, és tudott dolog a sorsa. Ezért nem szállhat perbe az ember azzal, aki fölötte áll.

Mégis milyen sokan akarnak perbe szállni Istennel! A próféta azt mondta, hogy: "Jaj annak, aki perbe száll alkotójával!" Az emberek mégis harcolnak Istennel.

Ez a harc legtöbbször egy tragikus esemény után következikbe, amikor nem értjük, hogy Isten hogy engedhette meg, hogy az megtörténjen. Ezért megkeserednek az emberek, megpróbálnak elbújni Isten elől, mivel az életük nem váltotta be az általuk táplált reményeket, és mivel Isten nem adta meg számukra mindazt, amit ők akartak, illetve olyan események részesei lettek, amit egy hatalmas tragédiaként fognak fel.

Van egy elképzelésünk, amely szerint Isten csak a jó dolgokat engedheti be az életünkbe. Azt hisszük, hogy Isten mindig egészségesen kellene tartson minket, ugyanakkor gazdagok és szépek is kellene legyünk. Ha bármelyik nem teljesül, akkor Istent kezdjük vádolni: „Istenem, miért teremtettél, ilyen csúnyának, miért engedted, hogy ez megtörténjen velem, miért..., miért...?”

Azért vádolom Istent, mert Ő nem az általam ideálisnak tartott minta szerint rendezte el az életemet.

Mert ki tudja, mi jó az embernek az életben?

Vajon ki tudja megmondani, hogy jobb-e neki ha gazdag lesz, vagy éppen szegény? Te biztosan tudod, hogy mi a legjobb számodra? Tudom, hogy azt gondoljátok, hogy gazdagnak jobb lenne lenni, de vajon ez nem fogja elterelni a szíveteket és lelketeket Istentől, vajon nem fogtok egyre jobban bízni a gazdagságokban, ahelyett, hogy Benne bízátok? Ki tudja? Azt hiszitek, hogy tudjátok, milyenné tenne titeket a gazdagság? Mégis azért harcoltok Istennel, mert nem tett gazdaggá!

Én nem tudom, de lehet, hogy Isten azért kell szegénységben tartson, hogy én továbbra is benne bízzak, és a napi szükségletem biztosítását továbbra is tőle várjam. Ki tudja, hogy mi a jó nekem? Vajon az egészség vagy a betegség válik javamra? Pál apostol esetében biztos, hogy az volt a jobb, hogy betegen maradt. Amikor azt kérte Istentől, hogy vegye el tőle ezt a betegséget, akkor Isten azt mondta neki: „Az én kegyelmem legyen elég számodra, az én erőm tökéletessé válik a te gyengeségedben.” Pál azt mondta ezután, hogy „a gyengeségem Isten erejének dicsőségét mutatja meg rajtam keresztül.”

Vajon az a jobb, ha gyenge vagyok, és azt érzem, hogy Isten ereje nyilvánul meg az én gyengeségemen keresztül, vagy az a jobb, ha teljesen önálló vagyok, és végül elpusztulok, mert a valóságban a testem vágyai legyőznek engem? Ki tudhatja ezt? Én a saját szívemet sem ismerem igazán, mert az csalárd, és reménytelenül gonosz. Egyedül Isten ismer engem, ő tudja, hogy mi a legjobb számomra. Ezért aztán nagyon elhibázott dolog, ha perbe szállok vele, ha nem

azt teszi az életemben, amit én jónak gondolok, amikor nem adja meg azokat a dolgokat, amelyekre vágyom.

Mert ki tudja, mi jó az embernek az életben? Hiábavaló életének napjai meg vannak számlálva, árnyékként tölti el azokat. Ugyan ki mondhatná meg az embernek, hogy mi történik utána a nap alatt?

Az élet Krisztus nélkül üres és értelmetlen – csak egy árnyék.

Ki tudja, hogy mit hoz a holnap, mi lesz az életed eredménye? A legjobb az, hogy az Istennel való perlekedés helyett alárendelem magam neki, hisz Ő ismer mindent. Ahelyett, hogy harcolok és veszekedek vele, mert nem teszi a dolgokat az én szájam íze szerint, inkább át kellene adnom az életemet az Ő kezébe, és az Ő bölcsességére támaszkodva kellene éljem az életemet, mert Ő tudja egyedül, hogy mi a legjobb számomra. Még a mai tragédiákat és szomorúságokat is az én javamra fogja fordítani. Még a jelenlegi betegségemet és szenvedésemet is jó cél érdekében használja, hogy egy örökkévaló célt munkáljon ki az életemben, és el fog jönni az a nap, amikor áldani fogom Istent ezért a nehézségért, ahelyett, hogy átkoznám Őt azért, mert a dolgok nem jól mennek most az életemben. Akkor meg fogom látni, hogy amit ma nem értek pontosan az a megpróbáltatás gyümölcsözött számomra. A legjobb, ha azt mondjuk Istennek, hogy „Uram, Te tudod, hogy mi a jó számomra, kérlek, munkáld ki a Te tökéletes tervedet az életemben.”

Atyánk, köszönjük, hogy az Igéd a fény a lábunk előtt, amely megvilágítja az előttünk álló utat. Kérlek, segíts, hogy ezen az úton járjunk, hogy az igazság és az igaz élet bölcsességét szívhatjuk magunkba. Urunk, rejtse el Igédet a mi szíveinkbe, hogy miközben a világi élet ürességét és értelmetlenségét látjuk, mégis a Te Fiadban levő életet tapasztalhatjuk meg, és az örökkévalóság beteljesülését találjuk meg Jézus Krisztusban.

Prédikátor 7-12.

Salamon ezt a könyvet az élete vége felé írta, miután az élet minden területén kereste a beteljesülést: a gazdagságban, az építkezésekben, az élvezetekben és a hírnévben.

Miután kipróbált mindent, arra a következtetésre jutott, hogy az élet egy csalódás és egy üresség.

Salamon azt a hibát követte el, hogy az élet értelmét a „nap alatt” kereste, és ha valaki az élet értelmét a nap alatt keresi, akkor rájön, hogy az élet egy tévedés, és hogy nincs értelme élni, mert minden csalódást és ürességet okoz.

De Isten nem a „nap alatti” életet szánta az embernek, hanem az volt a célja, hogy az ember a valódi életét az Ő Fiában vetett hitben élje. Az 1Jánosban ezt olvashatjuk:

Ez a bizonyágtétel pedig az, hogy Isten örök életet adott nekünk, és ez az élet az Ő Fiában van.

Akié a Fiú, azé az élet;

Ez az igazi élet: valódi értelmet és célt a Jézus Krisztusban levő életben lehet csak találni.

A Jézus Krisztus nélkül leélt élet, a lelki élet hiánya az állatok életének dimenziójába vezet, amelynek központja a test-tudat lesz. És ez elvezeti az embert a kétségbeeséshez.

A mai filozófia eljutott arra a következtetésre, hogy az ember az élet értelmének keresése nyomán kétségbe van esve, mert azt látja, hogy az élet reménytelen. Ezért a filozófusok azt mondják, hogy az ember egy hitlépéssel el kell jusson egy értelmén túli vallásos megtapasztaláshoz, amely megmentheti őt a valóság miatti kétségbeesésétől.

Salamon is erre a következtetésre jutott, miután mindent kipróbált. Visszatérő kifejezése , hogy *Igen nagy hiábavalóság - mondja a Prédikátor -, igen nagy hiábavalóság! Minden hiábavalóság!*

Istent mellőzve az Ő következtetései az emberi természet következtetései, ezért nem lehet őket biblikus tanítás alapjaivá tenni. Tehát nem Isteni bölcsesség szól belőle, hanem az ember bölcsessége, aki így Isten nélkül reménytelen.

Az 5Mózesben, amikor Isten Mózesnek átadta a Tízparancsolatot, már akkor előre látta, hogy eljön Izrael történelmében az az idő, amikor királyt akarnak maguknak választani, és már nem lesz nekik elég az, hogy Isten uralkodik fölöttük. Ezért Isten még a mózesi törvényekbe iktatta a királyokra vonatkozó törvényeket is.

Az 5Mózes 17:14-től ezt olvashatjuk:

Ha majd bemegy arra a földre, amelyet Istened, az ÚR ad neked, és birtokba veszed, és ott laksz, és ezt mondod: Királyt akarok emelni magam fölé, mint a körülöttem levő többi népek,

csak azt emeld magad fölé királlyá, akit Istened, az ÚR kiválaszt. Atyádfiai közül emelj királyt magad fölé; nem tehetsz magad fölé idegen embert, aki nem atyádfia!

Csak sok lovat ne tartson, és ne vigye vissza a népet Egyiptomba, hogy sok lovat szerezzen, mert az ÚR megmondotta nektek, hogy ne térjete vissza többé azon az úton.

Ne legyen sok felesége, hogy szíve el ne hajoljon, nagyon sok ezüstöt és aranyat ne gyűjtsön.

Amikor királyi trónjára ül, írassa le magának e törvény másolatát abból a könyvből, amely a lévita-papoknál van.

Legyen az nála, és olvassa azt egész életében, hogy megtanulja félni Istent, az URat; őrizze meg ennek a törvénynek minden igéjét, és teljesítse mindezeket a rendelkezéseket.

Ne legyen gögös a szíve atyjafiaival szemben, és ne térjen el ettől a parancsolattól se jobbra, se balra, hogy hosszú ideig uralkodhasson ő is meg a fiai is Izráelben.

A 17.-ik versben azt mondja, hogy ne legyen sok felesége, hogy a szíve el ne hajoljon. Nagyon prózainak tűnik, de Isten ismeri az emberi természetet. Isten a törvényeit a mi okulásunkra írta.

Most pedig nézzük meg, hogy mit olvashatunk a Királyok első könyvében, a 10. *Annak az aranynak a súlya, amely Salamonhoz egy évben befolyt, hatszázhatvanhat talentum volt,*

azon kívül, ami az árusoktól és a kereskedők jövedelméből, valamint az arab királyoktól és a birodalom helytartóitól befolyt.

Csináltatott Salamon király kétszáz hosszú pajzsot vert aranyból; mindegyik hosszú pajzshoz hatszáz sekel aranyat használtak fel.

Továbbá háromszáz kerek pajzsot vert aranyból; mindegyik kerek pajzshoz három mina aranyat használtak fel. Ezeket a király a Libánon-erdő palotában helyezte el.

Csináltatott a király egy nagy elefántcsont trónt, és bevonatta színarannyal.

...

Salamon király minden ivóedénye aranyból volt, a Libánon-erdő palota minden edénye is tiszta aranyból volt, nem ezüstből, mert azt semmire sem becsülték Salamon idejében.

...

A király elérte, hogy annyi lett Jeruzsálemben az ezüst, mint a kő, és annyi lett a cédrus, mint amennyi a vadfügefa az alföldön.

Salamonnak Egyiptomból...

Salamon már eddig is elégtelent kell kapjon ebből a leckéből, majd a 11.-ik fejezetben olvassuk:

Salamon király sok idegen asszonyt szeretett a fáraó leányán kívül, móábiakat, ammóniakat, edómiakat, szidóniakat és hettitákat, olyan népekből valókat, amelyekről ezt mondta az ÚR Izráel fiainak: Ne keveredjetek középük, és ők se keveredjenek középük, mert az ő isteneikhez hajlítják szíveteket! Ezekhez ragaszkodott Salamon szerelemmel. Volt neki hétszáz főrangú és háromszáz másodrangú felesége. Feleségei elhajlították a szívét.

Isten négyszáz évvel korábban figyelmeztetett erre! Salamon azt hitte, hogy okosabb Istennél, azt hitte, hogy Isten törvénye rá már nem vonatkozik. De senki sem kivétel. Isten jobban ismeri az emberi természetet, mint mi magunk. A törvényeit azért adta, hogy megvédjen minket, hisz Ő tudja, hogy mik lesznek a következményei ezen törvények megszegésének.

Így történt, hogy Salamonnak a szívét vénségére más istenekhez hajlították feleségei, és szíve nem volt teljesen Istenéé, az ÚRÉ, mint volt apjának, Dávidnak a szíve.

Mert Salamon Astóretet, a szidóniak istenét és Milkómot, az ammóniak bálványát követte.

Így olyan dolgot tett Salamon, amit rossznak lát az ÚR, és nem követte olyan tökéletesen az URat, mint apja, Dávid.

Akkor épített Salamon áldozóhalmot a Jeruzsálemmel szemben levő hegyen Kemósnak, a móábiak bálványának és Moloknak, az ammóniak bálványának.

Így tett Salamon a többi idegen asszonya kedvéért is, akik a maguk isteneinek tőmjéneztek és áldoztak.

Mindig, amikor egy új feleséget vett magának, akkor egy újabb bálvány került fel a hegyoldalba, és ezt láthatta egész Izrael.

Salamon tehát elfordította a szívét Istentől, és ezáltal elveszette életének értelmét és célját. Öreg emberként írja ezt a könyvet, amikor már Izrael Jehovájának tudata eltűnt a fejéből. Ezért nem lehet az általa levont következtetéseket biblikus igazságokként kezelni.

Isten kijelentette a római levélben, hogy az emberek saját értelmük alapján bölcsnek gondolták magukat, de ostobák lettek. Minden esetben ez az eredménye annak, ha Isten nélkül keressük az élet értelmét.

A Prédikátor könyvének 7.-ik fejezete egy példabeszéd-sorozat. Salamon tele volt az ilyenekkel, hisz ő maga írta a Píldabeszédek könyvének nagy részét is.

Jobb a hírnév a drága olajnál, és a halál napja a születés napjánál.

Ez utóbbi mondat egy eléggé cinikus emberre utal, aki Jézus Krisztus nélkül nem lát értelmet az életben.

*Jobb olyan házba menni, ahol gyászolnak, mint olyanba, ahol mulatnak, hiszen így lesz vége minden embernek. Szívlelje meg ezt, aki él!
Többet ér a bánat, mint a nevetés, ha a szomorú arc mellett jobbá lesz a szív.
A bölcsek a gyászolók házára gondolnak, az ostobák pedig a vigadozók házára.*

Elég pesszimizta módon szemléli az életet, hisz az Úr nélkül nincs igazi öröm, és mivel ő Isten nélkül kereste a kielégülést végül megkeseredett öreg emberré vált.

*Jobb a bölcsek dorgálását hallgatni, mint ha az ostobák énekét hallgatja valaki.
Mert olyan az ostoba nevetése, mint a tövis ropogása a fazék alatt. Ez is hiábavalóság!
Az elnyomás oktalanná teszi a bölcset, és az ajándék megrontja a szívet.
Jobb valaminek a befejezése, mint az elkezdése. Jobb türelmesnek lenni, mint kevélynek.
Ne bosszankodj föl lelkedben hirtelen, mert a bosszankodás az ostobák szívében tanyázik.
Ne mondd azt, hogy miért voltak jobbak a hajdani napok a mostaniaknál, mert nem bölcs dolog, ha ilyet kérdezel!*

Sokan mondják, hogy milyen jók voltak a régi szép idők, de régen nem volt mosógép, porszívó, nem lehetett lemenni a boltba és kenyeret venni, hanem az emberek maguk kellett megőrölgék a búzát, és abból készítették a kenyeret, stb... A régi időkben persze minden „jobb” volt...

*Jó a bölcsesség az örökség mellett, hasznos azoknak, akik látják a napot.
Mert oltalom a bölcsesség, akárcsak a pénz, de hasznos dolog tudni, hogy a bölcsesség élte azokat, akiknek van.
Figyeld meg Isten alkotásait: ki tudná kiegyenesíteni, amit ő görbévé tett?*

Ki tud bármit is tenni Isten ellen, hisz mindnyájan erőtlenek vagyunk az Ő munkájával szemben.

*A jó napokban élj a jóval, a rossz napokban pedig lásd be, hogy ezt is, amazt is Isten készítette azért, hogy az ember ne találja ki, mi következik.
Sok mindent láttam hiábavaló életemben: Van olyan igaz ember, aki elvész, pedig igaz, és van olyan bűnös, aki sokáig él, pedig gonosz.
Ne légy fölöttébb igaz, és ne bölcselkedj fölöslegesen: miért pusztulnál bele?!
Ne légy fölöttébb bűnös, és ne légy bolond: miért halnál meg idő előtt?!*

Ez egy hibás következtetés, hisz az igazak nem mindig halnak meg hamar. Ne légy fölöttébb bűnös, csak mérsékelten bűnös? Emberi bölcselkedés az egész.

Jó, ha az egyiket is megragadod, a másikat sem engeded ki kezedből, mert az istenfélő ember minden bajból kikerül.

A bölcsesség nagyobb erőssége a bölcsnek, mint tíz olyan ember, aki a várost kormányozza.

Bizony nincs olyan igaz ember a földön, aki csak jót cselekedne, és nem vétkezne.

Ebben igaza volt. A Biblia szerint: nincs egyetlen igaz ember sem, és mindnyájan vétkeztek és híjján vannak Isten dicsőségének.

Ne figyelj mindenféle szóbeszédre, és ne halld meg, ha a szolgád átkoz!

Te magad is sok esetről tudsz, amikor te átkoztál másokat.

Mindent megpróbáltam a bölcsességért. Már azt gondoltam, hogy bölcs vagyok, pedig távol voltam tőle.

Távol van, ami van, és nagyon mélyen: ki tudná megtalálni?

Amikor rászántam magam, hogy megismerjem, kifürkésszem és kikutassam bölcsen a végső következtetést, tudva, hogy az oktalanság bűn, és a tévelygés esztelenség,

úgy találtam, hogy a halálnál is keserűbb az olyan asszony, aki hasonló a vadászurokhoz: a szíve háló, kezei pedig bilincsek. Aki kedves Isten előtt, az megmenekül tőle, de a vétkes a foglya lesz.

Lásd, erre jöttem rá - mondja a Prédikátor -, mikor egyik gondolatról a másikra haladtam, hogy megtaláljam a végső következtetést,

amit még most is keresek, mert nem találtam meg: ezer közül egy igazi embert találtam, de asszonyt nem találtam azok között.

Ezer feleség közül egy jót sem talált. Lehet, hogy egy igaz embert talált ezer közül, de a férfiakat nem voltak a házastársai, és azt mondják, hogy csak akkor ismered meg igazán az embert, ha a házastársad lesz.

Milyen nagyszerű, ha olyan feleséged van, aki szereti Istent, és az Úr nevét hívja segítségül!

Lásd, csupán arra jöttem rá, hogy Isten az embereket becsületeseknek teremtette, csak hogy ők mindenféle okoskodásokhoz folyamodtak.

Kicsoda elég bölcs, és ki tudja megmagyarázni a dolgokat? A bölcsesség derűssé teszi az ember arcát, és kemény arcvonásai megenyhülnek.

Szerintem a király parancsát meg kell tartani, már csak az Istenre tett eskü miatt is.

Ne hagyd el őt elhamarkodottan, ne állj rá semmi rosszra, mert mindent meg tud tenni, amit akar!

Mert a király szava hatalmas, és ki mondhatná neki: Mit művelsz?

Pál azt írja, hogy Istent sem vonhatja kérdőre senki, és nem mondhatja neki, hogy „miért teremtettél ilyennek?”

Aki a parancsot megtartja, nem ismeri meg a veszedelmet, mert a bölcs ember tudja, hogy eljön az ítélet ideje.

Minden dolognak megvan az ideje, amikor megítélik, mivel elhatalmasodott az emberi gonoszság.

Senki sem tudja, hogy mi fog történni, mert ki tudná megmondani neki: mi hogyan lesz?

Az ember nem tudja hatalmában tartani a lelket, bezárni sem tudja a lelket, és senkinek sincs hatalma a halál napja fölött. Háború idején nem engednek szabadságra senkit, és a bűn nem menti meg azt, aki elkövette.

Amikor eljön az idő, hogy meghaljunk, akkor nincs semmiféle hatalmunk arra, hogy a lelkünket visszatartsuk. Ez a hatalma egyedül Jézus Krisztusnak volt meg, amikor „a kereszten lehajtotta a fejét, és elengedte a lelkét”.

Korábban azt mondta a tanítványoknak, hogy „egyetlen ember sem veszi el tőlem az életemet, hanem én adom azt oda.”

Neki volt egyedül hatalma elengedni a lelkét.

Ilyeneket láttam, figyelmemet azokra a tettekre irányítva, amelyeket olyankor követnek el a nap alatt, amikor egyik ember a másik rovására hatalmaskodik.

Így láttam, hogy a bűnösöknek temetést rendeztek, amikor meghaltak; de eltávolították a szent helyről azokat, akik becsületesen éltek, és elfelejtették őket a városban. Ez is hiábavalóság!

Mivel nem ítélik hamarosan a gonosz tettek fölött, azért van tele az embereknek a szíve gonosz törekvésekkel

Az emberek gyakran elkövetik azt a hibát, hogy félreértelmezik Isten természetét. Isten hatalmas türelemmel viseltetik a lázzadó emberrel szemben.

Istennek elképpesztően hosszú a türelme, sok mindent elvisel, és nem sújt le azonnal.

Gyakran hónapokkal, évekkel halasztja el az ítéletét, és ezért úgy tűnik, hogy a gonosz ember nyugodtan elkövethet minden gonoszságot. Az ember sokszor azt hiszi, hogy sikeresen rejtette el gonosz tetteit Isten elől, vagy ennél még rosszabb az, amikor azt hisz, hogy Isten egyetért az ő cselekedeteivel, mert még mindig sikeres és gazdag, annak ellenére, hogy csal, lop, hazudik.

Ez viszont nem igaz! Isten mindent lát, Isten mindent tud, és mindenre kiterjed a figyelme – a megfelelő időben pedig ítélni fog. Azért nem ítélik azonnal, hogy lehetőséget adjon az embereknek arra, hogy megtérjenek, visszaforduljanak a bűneikből, és biztonságos helyre menjenek. „Isten nem akarja, hogy egy is elveszen, hanem hogy mindnyájan megtérjenek.”

Jézus Krisztus visszajövetelének késlekedése is azért van, mert Isten nem akarja, hogy egyetlen ember is elveszen. Péter az Úr második eljövetelével kapcsolatban ezt mondja:

az utolsó napokban csúfolódók támadnak, akik mindenből gúnyt űznek, akik saját kívánságaik szerint élnek,

*és ezt kérdezzük: „Hol van az ő eljövételének ígérete? Mert mióta az atyák elhunytak, minden úgy maradt, amint a teremtés kezdetétől fogva van.”
Mert rejtve marad előttük, szándékosan meg is feledkeznek róla, hogy egek régóta voltak, és föld is, amely vízből és víz által állt elő az Isten szavára....
Nem késlekedik az Úr az ígérettel, amint egyesek gondolják, hanem türelmes hozzátok, mert nem azt akarja, hogy némelyek elveszenek, hanem azt, hogy mindenki megtérjen.*

Mivel Isten ilyen sokat várt, és nem ítélte meg gyorsan a gonoszokat, ezért az emberek kezdik azt hinni, hogy Isten visszavonult, és hogy Jézus nem fog ismét eljönni. Azt is gondolják, hogy az egyház elragadtatása, és Jézus visszajövetele csak álmokergetés, hibás Biblia magyarázat – ezért aztán nevetségessé teszik Jézus visszajövetelét. Mindez csak azért van, mert félreértelmezik Isten türelmét, Aki arra vár, hogy az emberek megtérjenek.

Isten kedves, türelmes és hosszútűrő, egyik esélyt a másik után adja, de tragikus, hogy dolog, amikor az emberek Isten türelmét félreértelmezik, és a átadják magukat a gonosznak.

*úgyhogy a vétkes százszor is követhet el gonosztettet hosszú időn át. De én mégis tudom, hogy az istenfélőknek lesz jó dolguk, mert Őt félik.
A bűnösnek azonban nem lesz jó dolga, és élete nem nyúlik hosszúra, mint az árnyék, mivel nem féli az Istent.*

Végülis elérkezik Isten ítélete, nem lesz előle menekvés.

Van ilyen hiábavalóság is, ami a földön történik: Vannak igazak, akikkel úgy bánnak, mint a bűnösökkel; és vannak bűnösök, akikkel meg úgy bánnak, mint az igazakkal.

Akár az igaz, akár a gonosz ember lehet ráros, akár az igaz, akár a gonosz lehet gazdag.

Ezért az örömet dicsérem, mert nincs jobb dolog az ember számára a nap alatt, mint ha eszik, iszik, és örül, és ez kíséri munkáját egész életén át, amelyet Isten adott neki a nap alatt.

Emberi bölcselkedés szerint ez teljesen igaz, hisz ezen a síkon igen sekélyes életet lehet csak élni, ezért ennyi az élet összefoglalása: egyél, igyál, most örülj annak, amid van.

*Azután arra irányítottam figyelmemet, hogy megismerjem a bölcsességet, szemügyre véve azokat a foglalkozásokat, amelyeket úgy űznek a földön, hogy az embereknek sem éjjel, sem nappal nem szállhat álom a szemére.
Úgy láttam, hogy az ember nem képes kiismerni Isten sokféle tettét, azokat a tetteket, amik a nap alatt történnek. Az ember ugyan fáradozik azon, hogy*

kikutassa, mégsem tudja kiismerni. Még ha azt mondja is a bölcs, hogy már tudja, akkor sem képes kiismerni.

Mindezt megfigyeltem, mert tisztán akartam látni mindezt, hogy az igazak és a bölcsek minden munkájukkal együtt Isten kezében vannak. Az ember azt sem tudja, hogy szeretet, vagy gyűlölet vár-e rá: minden előtte van.

Minden érhet mindenkit. Ugyanaz történhetik az igazzal és a bűnösrel, a jóval, a tisztával és a tisztátalannal; azzal, aki áldozik és azzal, aki nem áldozik; úgy járhat a jó, mint a vétkes, az esküdöző éppúgy, mint aki fél az eskütől.

Rossz dolog ez, hogy mindannak során, ami a nap alatt történik, ugyanaz érhet utol mindenkit. Ráadásul az emberek szíve tele van gonoszsággal, és esztelenség van bennük, amíg csak élnek. Végül pedig a halottak közé kerülnek.

Lehetsz bármilyen bölcs vagy bármilyen gazdag, akkor sem menekülhetsz meg a haláltól. Egyszer mindenki meghal, mondja Salamon emberi bölcsességében, de Jézus elmondta, hogy hogyan menekülhetünk meg a haláltól. Ő azt mondta, hogy „aki bennem hisz, az sohasem fog meghalni.” Van menekülés a halál elől, de az emberi bölcsesség nem elég, Isten kinyilatkoztatása szüksége ehhez. És Isten kinyilatkoztatta mindezt: „akié a Fiú, azé az élet.”

Csak annak van reménysége, aki az élők közé tartozik. Többet ér egy élő kutya, mint egy döglött oroszlán.

Az élők annyit tudnak, hogy meg fognak halni; de a holtak semmiről sem tudnak, semmiből sincs hasznuk többé, még az emléküket is elfelejtik.

Ezt a verset is fel szokták használni azok, akik a lélek elpusztulását tanítják, de már említettük, hogy ez a könyv nem használható Isteni bölcsesség bizonyítására. Jézus mondta el a következő történetet:

„Volt egy gazdag ember, aki bíborba és patyolatba öltözött, és nap mint nap fényes lakomát rendezett.

Volt egy Lázár nevű koldus is, aki ott feküdt a gazdag előtt, fekélyekkel tele, és azt kívánta, hogy bárcsak jóllakhatna a gazdag asztaláról lehulló morzsákkal; de csak a kutyák jöttek hozzá, és nyaldosták a sebeit.

Történt pedig, hogy meghalt a koldus, és felvitték az angyalok Ábrahám kebelére. Meghalt a gazdag is, és eltemették.

Amint ez a pokolban kínok között gyötrődve felemelte a tekintetét, látta távolról Ábrahámot és kebelén Lázárt.

Ekkor felkiáltott: Atyám, Ábrahám, könyörülj rajtam, és küldd el Lázárt, hogy ujjá hegyét mártsa vízbe, és hűsítse meg a nyelvemet, mert igen gyötrődöm e lángban.

De Ábrahám így válaszolt: Fiam, jusson eszedbe, hogy te megkaptad javaidat életedben, éppen úgy, mint Lázár a rosszat. Ő most itt vigasztalódik, te pedig gyötrödsz.

Ezen felül még közöttünk és közöttetek nagy szakadék is tátong, hogy akik innen át akarnak menni hozzátok, ne mehessenek, se onnan ide át ne jöhessen senki.

Jézus a halál utáni lélek tudatáról beszél itt. Salamon pedig azt mondta emberi bölcsességében, hogy a halottak semmit sem tudnak. De az előző történetből látjuk, hogy a gazdag ember emlékezett mindenre, ami a földi életében történt. Választani kell, hogy vagy Jézus szavait fogadjuk el, vagy Salamon öregkori keserű szavait az életről „a nap alatt”.

Szeretetük is, gyűlöletük is, igyekezetük is tovatûnik, és nincs részük soha többé semmiben sem, ami a nap alatt történik.

Azért edd csak örömmel kenyeredet, és idd jókedvvel borodat, mert mindig az volt Isten jóakarata, hogy ezt tedd!

Ruhád legyen mindig fehér, és fejedről ne hiányozzék az olaj!

Élvezd az életet feleségeddel együtt, akit szeretsz, mulandó életed minden napján, amelyet Isten adott neked a nap alatt; mulandó életed minden napján, mert ez jutott neked az életben, és munkád révén, amit fáradsággal végzel a nap alatt.

Tedd meg mindazt, ami a kezéd ügyébe esik, és amihez erőd van, mert nem lesz cselekvés, gondolkodás, ismeret és bölcsesség a holtak hazájában, ahová menned kell!

Ez a másik vers, amellyel bizonyítani akarják a lélek halálát.

Azt is láttam a nap alatt, hogy nem a gyorsak győznek a futásban, nem a hősök a harcban, nem a bölcseknek jut a kenyér, nem az értelmeseeknek a gazdagság és nem a tudósoknak a jóindulat, mert mindezek az időtől és a körülményektől függenek.

Újabb hibás következtetés, nem Isten szerinti gondolat.

Nem tudja az ember azt sem, hogy mennyi ideje van még. Ahogyan a halak veszedelmes hálóba kerülhetnek, ahogyan a madarak törbe eshetnek, ugyanúgy jutnak kelepccébe az emberek is, ha hirtelen rájuk szakad a veszedelem ideje.

Ilyen bölcsességet is láttam a nap alatt, és nagyon rám nehezedett:

Volt egy kicsiny város, kevés lakóval. Megtámadta azt egy nagy király, körülvette és ostromműveket épített vele szemben.

De akadt benne egy szegény bölcs, aki bölcsességével megmentette a várost. Az emberek azonban nem törődtek tovább azzal a szegény emberrel.

Akkor ezt mondtam: Többet ér a bölcsesség a hatalomnál, de a szegények bölcsességét mégis megvetik, és nem hallgatnak beszédükre.

A bölcsek nyugodt szavaira kell inkább hallgatni, mint az ostobák közt uralkodónak a kiabálására.

Többet ér a bölcsesség a harci eszközöknél; egyetlen vétkes sok jót pusztíthat el.

Egy döglött légytől bűdös lesz és megerjed a kenőcskészítő olaja; egy kis ostobaság hatásosabb a bölcsességnél és a tisztességnél.

A bölcs emberek is sok ostobaságot követnek el, és ezzel nevetség tárgyává teszik önmagukat.

*A bölcs ember gondolatai a jóra, az ostoba gondolatai a rosszra irányulnak.
Akármerre jár is az ostoba, fogyatékos az esze, mégis mindenkiről azt gondolja,
hogy az az ostoba.
Ha az uralkodó haragra lobban ellened, ne hagyd el helyedet, mert a higgadtság
nagy vétkeket akadályoz meg!*

Mennyivel okosabb dolog engedni a vitában, hisz ez békességet hoz, és sokszor még az életedet is megmentheti. Sokan meg is haltak azért, mert a jogaikat követelték. A legnagyobb viták, a legnagyobb haragok értelmetlen semmiségekből indulnak el.

Láttam, hogy van olyan rossz dolog is a nap alatt, amely a hatalmasok tévedéséből következik:

az ostobák nagy méltóságra kerülnek, az érdeemesek pedig alacsony sorsra jutnak.

Láttam rabszolgákat lóháton ülni, és fejedelmeket gyalog járni, mintha rabszolgák volnának.

Aki vermet ás, beleesik abba, és aki lerontja a kőkerítést, azt megmarja a kígyó.

Aki követ fejt, megsértheti magát, és aki fát hasogat, veszedelemben forog.

Ha kicsorbul a vas, és nem köszörülik ki, akkor több erőt kell kifejteni. A helyesen alkalmazott bölcsesség a hasznos!

Ha megmar a kígyó, mielőtt megbűvölték, semmit sem ér aztán a kígyóbűvölő tudománya.

A bölcs embert kedvessé teszik saját szavai, az ostobát pedig saját szája teszi tönkre.

Beszédének a kezdete butaság, és a vége szörnyű ostobaság.

Az ostoba szaporítja a szót, pedig nem tudja senki, hogy mi fog történni. Ki is tudná megmondani, hogy mit hoz a jövő?

Nem tudjuk, hogy mit hoz a jövő, pedig sokan nagy önbizalommal beszélnek arról.

Az ostobát úgy kifárasztja a munkája, hogy a városba sem tud bemenni.

Jaj neked, ország, ha királyod gyermek, és vezetőid már reggel lakomáznak!

Boldog vagy, ország, ha királyod nemes ember, és vezetőid a rendes időben étkeznek, önuralommal és nem részegeskedve!

Ha rest az ember, megroskad a gerenda, és ha ölbe teszi a kezét, csöpög a háztető.

Mulatság kedvéért rendeznek lakomát, és vidámmá teszi az életet a bor, de pénz kell mindehhez!

A feleségem szerint ez biblikus igazság, én meg próbálom mondani neki, hogy ez csak Salamon világi bölcsessége. Hihetetlen, hogy a világ mennyire ebben a tévhitben él, hogy a pénz mindent meg tud oldani.

*Még gondolatodban se átkozd a királyt, és hálószobádban se átkozd a gazdagot!
Mert az égi madár is elviszi a szót, és a szárnyas állat is elárulja a beszédet!
Szállíts élelmet a tengeren, mert idő múltával visszanyered azt!
Oszd el hét- vagy nyolcfele is, mert nem tudod, milyen csapás érheti a földet!*

Sosem tudhatod, hogy nem-e szorulsz rájuk, légy hát bőkezű az emberekkel.

*Ha megtelnek a fellegek, esőt hullatnak a földre. Ha ledől a fa, akár délre, akár északra, ugyanazon a helyen marad, ahová ledőlt.
Aki mindig csak a szelet figyeli, nem vet, és aki csak a felleget lesi, nem arat.
Ahogyan nem ismered a szél útját, vagy a csontok formálódását a terhes asszony méhében, éppúgy nem ismered Isten munkáját, aki mindent alkotott.*

Mennyi mindent nem ismerünk Isten dolgaiból. Jézus azt mondta, hogy
A szél arra fúj, amerre akar; hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön, és hova megy: így van mindenki, aki a Lélektől született.”

*Reggel fogj a magvetéshez, és ne pihentesd a kezed este sem, mert nem tudod, melyik sikerül: ez, vagy amaz, vagy mind a kettő egyaránt jó lesz.
Édes a világosság, és jó látni szemünkkel a napot.
Azért ha sok évig élhet az ember, örüljön mindig, de gondoljon arra, hogy sok sötét napja is lesz, és ami következik, az mind hiábavalóság!
Örvendezz, ifjú, míg fiatal vagy, légy jókedvű ifjúságod idején, és élj szíved vágya szerint, ahogy jónak látod! De tudd meg, hogy mindezekért Isten megítél téged!
Távolítsd el szívedből a bosszúságot, és tartsd távol magadtól a rosszat, mert az ifjúkor és a fiatalság mulandó!*

Túl hamar megöregedünk, de túl későn leszünk bölcsek. Valaki azt mondta, hogy szomorú, hogy a fiatalságot a fiatalokra pazarolják. Ha az öregkori bölcsességgel együtt visszakerülhetnél a fiatalkorba, mi mindent tehetnél meg. Emlékszem, hogy mennyi időt és lehetőséget pazaroltam el. Egész a főiskoláig nem akartam tanulni, és később jöttem rá, hogy milyen ostoba voltam, hogy dicsekedtem azzal, hogy sosem tanultam otthon semmit. Elpazaroltam a fiatal éveimet.

Gondolj Teremtődre ifjúságod idején

A megtérések legnagyobb része a tinédzser korban történik meg. A következőkben az öreg ember érdekes leírását olvashatjuk:

Gondolj Teremtődre ifjúságod idején, míg el nem jönnek a rossz napok, és el nem érkeznek azok az évek, melyekről ezt mondod: nem szeretem őket!

míg el nem sötétedik a nap világa, meg a hold és a csillagok, és újra felhők nem érkeznek az eső után.

Ahogy egyre idősebbek leszünk egyre erősebb villanykörtét teszünk a lámpákba. Én is úgy jöttem rá, hogy szemüvegre van szükségem, hogy azt gondoltam, élesebb fényre van szükségem az olvasáshoz.

Akkor reszketni fognak a ház őrizői, támolyognak az erős férfiak; megállnak az őrlő lányok, mert kevesen vannak, és elhomályosulnak az ablakon kinézők. Bezárulnak az utcára nyíló ajtók, elcsendesül a malom zúgása. Fölkelnek a madárszóra is, és elhalkul minden énekszó. Még egy kis emelkedőtől is félnek, és ijedeznek az úton. A mandulafa kivirágzik, a sáska nehezen vonszolja magát

Nemrég voltam egy öregek otthonában, hogy meglátogassam egyik gyülekezeti tagunkat, és amikor a lifthez mentem, hogy menjek lefelé, egy öreg néni rohant oda, és kiabálta, hogy „segítség, segítség!” Kérdeztem, hogy mi a baja? „Egy ember bejött a szobámba, és még mindig ott van, és nem tudom kizavarni!” Majd én elintéztem – mondtam neki. Egy kis öregasszony volt, gondoltam, hogy egy kis öregember lehet a szobájában. Együtt bementünk a szobába, és körbenéztem, és mondtam, hogy nincs itt senki. „De az előbb berepült itt az ablakon, és leült a mosdó szélére, és egy ideig farkasszemet nézett velem.”

mit sem ér a fűszer, mert elmegy az ember örök otthonába, és az utcán köröskörül siratók járnak.

Végül elszakad az ezüstkötél, összetörik az arany pohár, a korsó eltörik a forrásnál, és a kerék belezuhan a kútba.

A por visszatér a földbe, olyan lesz, mint volt, a lélek pedig visszatér Istenhez, aki adta.

Igen nagy hiábavalóság, mondja a Prédikátor, minden hiábavalóság!

Mindennek vége: a testből ismét por lesz, a lélek pedig visszatér Istenhez, Aki adta – minden hiábavalóság. Ez az élet Isten nélkül, és nélküle pont ezt fogja megtapasztalni mindenki. Az életnek nincs értelme Isten nélkül, Isten szolgálata nélkül.

Bölcs volt a Prédikátor, és azonfelül a népet is tanította ismeretre. Gondolkodott, kutatott, és sok példabeszédet szerzett.

Igyekezett a Prédikátor arra, hogy értékes mondásokat találjon, és őszintén leírta az igaz mondásokat.

A bölcsök szavai olyanok, mint a tüskék, és azoknak gyűjteménye olyan, mint az egymás mellé leverte cövekek, amelyek egy Pásztortól valók.

Ezekon felül, fiam, fogadd meg az intést: A sok könyv írásának nincs vége, és a sok gondolkodás elfárasztja a testet.

És a végkövetkeztetés:

Mindezt hallva a végső tanulság ez: Féld Istent, és tartsd meg parancsolatait, mert ez minden embernek kötelessége!

Mert Isten megítél minden tettet, minden titkolt dolgot, akár jó, akár rossz az.

Adja az Isten, hogy egyre közelebb kerüljétek hozzá, és egyre inkább az Ő szemszögéből értsétek az életet, hogy sokkal többet tapasztaljatok meg, mint amennyi a „nap alatti élet”, és hogy a Fiúban levő élet gazdag beteljesülését éljétek meg a Lélek segítségével. Isten az Ő Lelke segítségével vezessen benneteket abba a gazdag életbe, amelyet Ő készített nektek elő Jézus Krisztusban. Isten keze legyen az életeteken, és járjatok Vele szeretetben, Jézus nevében.